

2 PROCENTAI GYVENTOJO PAJAMŲ MOKESČIO - PARAMAI

Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) 34 straipsnio 3 dalies nuostatos įtvirtina nuolatinio Lietuvos gyventojų teisę - nuo per mokestinį laikotarpį (kalendorinius metus) gautų pajamų išskaičiuota (mokėtina) pajamų mokesčio dalimi (iki 2 procentų) paremti pasirinktą subjektą, kuris pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą (toliau - LPI) turi teisę gauti paramą. Tai paramos teikimo būdas, nereikalaujantis iš gyventojų papildomų materialinių išlaidų. Gyventojas turi teisę mokesčių administratoriui nurodyti, kam pervesti pajamų mokesčio dalį ir tokiu būdu paremti, jo manymu, labiausiai remtiną visuomenei naudingą sritį.

Pervestina pajamų mokesčio suma bus apskaičiuojama nuo pajamų mokesčio sumos, kurią iš gyventojų pajamų per mokestinį laikotarpį išskaičiuavo mokestį išskaičiuojantis asmuo ar kurią gyventojas deklaravo metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje kaip mokėtiną.

TEMOS

1. Kas gali pasinaudoti teise per pajamų mokestį paremti subjektą, turintį teisę gauti paramą?
2. Ką privalo atlikti gyventojas, norintis per pajamų mokestį suteikti paramą?
3. Kam gyventojas gali suteikti paramą?
4. Kur gauti Prašymo blanką, ar galima jį užpildyti ranka?
5. Kokie duomenys turi būti nurodyti Prašyme?
6. Ar Prašyme galima nurodyti tik vieną paramos gavėją?
7. Kokių būdų galima pateikti Prašymą?
8. Kada paramos gavėjas gauna Prašyme nurodytą sumą?

1. Kas gali pasinaudoti teise per pajamų mokestį paremti subjektą, turintį teisę gauti paramą?

Sia teise gali pasinaudoti Lietuvos gyventojas, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta tą mokestinį laikotarpį yra Lietuvoje, arba gyventojas, kuris nors ir yra išvykęs iš Lietuvos, tačiau jo socialinių, ekonominių bei asmeninių interesų buvimas Lietuvoje yra veikiausiai Lietuvoje nei užsienyje (Lietuvoje yra jo šeima, turtas, verslas ir pan.), arba gyventojas, kuris tą mokestinį laikotarpį ištiesai arba su pertraukomis Lietuvoje išbūna 183 arba daugiau dienų (GPMĮ 4 straipsnis).

2. Ką privalo atlikti gyventojas, norintis per pajamų mokestį suteikti paramą ?

Gyventojas, nusprendęs per pajamų mokestį suteikti paramą, turi:

- apsispręsti, kam jis nori suteikti paramą ir
- užpildyti bei pateikti mokesčių administratoriui, kurio veiklos teritorijoje jis nuolat gyvena, nustatytos FR0512 formos prašymą (toliau - Prašymas).

Tokių pagrindinius veiksmus gyventojas turi atlikti pasibaigus kalendoriniams metams iki kitų metų gegužės 1 dienos. Toks yra prašymo pateikimo galutinis terminas (pavyzdžiui, 2007 metų mokestinio laikotarpio - iki 2008-05-02).

3. Kam gyventojas gali suteikti paramą?

Paramą galima suteikti: Lietuvos Respublikoje įregistruotiems labdaros ir paramos fondams, biudžetinėms įstaigoms, asociacijoms, visuomeninėms organizacijoms, viešosioms įstaigoms, religinėms bendruomenėms, bendrijoms ir centrams, tarptautinių visuomeninių organizacijų skyriams (padaliniams), kitiems juridiniams asmenims, kurių veiklą reglamentuoja specialūs įstatymai ir kurių veiklos tikslas nėra pelno siekimas, o gautas pelnas negali būti skiriamas jų steigėjams, dalininkams ar nariams.

Svarbu žinoti: Pagal LPĮ nuostatas nurodyti juridiniai asmenys, išskyrus tradicines Lietuvos religines bendruomenes, bendrijas ir centrus, turi teisę gauti paramą tik LPĮ nustatyta tvarka gavę paramos gavėjo statusą.

4. Kur gauti Prašymo blanką, ar galima jį užpildyti ranka?

Prašymo blankus nemokamai išduoda apskričių valstybinės mokesčių inspekcijos ir jų teritoriniai skyriai (toliau- AVMI). Ranka užpildyti galima iš AVMI gautus spaustuviniu būdu pagamintus Prašymo blankus. VMI prie FM interneto svetainėje www.vmi.lt skelbiama Prašymo FR0512 forma, skirta pildyti kompiuteriniu būdu.

5. Kokie duomenys turi būti nurodyti Prašyme?

Prašyme gyventojas turi nurodyti savo vardą, pavardę, asmens kodą, nuolatinę gyvenamąją vietą (adresą) ir tokius duomenis apie paramos gavėją:

- paramos gavėjo pavadinimą, buveinės adresą, teisės aktų nustatyta tvarka suteiktą juridinio asmens identifikacinį kodą;
- ataskaitinį mokestinį laikotarpį (pavyzdžiui, 2007 m.) ir paramos gavėjui prašomą pervesti pajamų mokesčio dalį procentais (iki 2 procentų).

Mokesčių administratorius patikrina, ar Prašyme yra įrašyti visi reikalingi duomenys. Prašymai, kuriuose įrašyti ne visi privalomi duomenys, **nenagrinėjami** ir apie tai informuojamas Prašymą pateikęs gyventojas. Pastarasis turi teisę pateikti patikslintą (naujai pilnai užpildytą) Prašymą, tačiau tai jis turi padaryti ne vėliau kaip iki 2008 m. liepos 2 dienos.

Atkreipiame dėmesį, kad gavėjo atsiskaitomosios sąskaitos numerio, banko pavadinimo ir kodo nurodyti nereikia (Prašymo blanke šie laukeliai, t.y. 13, 14 ir 15 – nepildomi)! Atsiskaitomosios sąskaitos numerį galima nurodyti tik tuomet, jeigu paramą norima skirti konkrečiai paramos gavėjo vykdomai programai, kuriai įvykdyti yra atidaryta atskira sąskaita.

6. Ar Prašyme galima nurodyti tik vieną paramos gavėją ?

Prašyme galima nurodyti tiek vieną, tiek kelis paramos gavėjus, svarbiausia, kad visa prašoma pervesti pajamų mokesčio dalis nebūtų didesnė kaip 2 procentai. Jei gyventojas pasirinko tik vieną paramos gavėją, jam jis gali skirti tiek visus 2 procentus, tiek mažiau. Sakykime, norima paremti du paramos gavėjus, tai kiekvienam iš jų galima prašyti pervesti pavyzdžiui, po 1 procentą, arba vienam - 1,5 procento, o kitam - 0,5 procento ir pan.

Svarbu žinoti: jeigu Prašyme procentais nurodyta pajamų mokesčio dalis apskaičiavus pervestinę sumą (ją apskaičiuos mokesčių administratorius) sudaro mažiau nei 10 Lt, tai tokia suma paramos gavėjams nepervedama.

Pavyzdys:

Gyventojas dirba pagal darbo sutartį, jo 2007 m. mėnesio atlyginimas - 600 Lt, metinis atlyginimas (600 Lt x12 mėn.) - 7200 Lt.

Apskaičiuojame per metus sumokėtą pajamų mokesčio sumą – (7200-3840 (12 NPD) x 27 proc.) = 907,20 Lt.

Gyventojas prašo 2 procentus sumokėto pajamų mokesčio pervesti mokyklai (biudžetinei įstaigai), kurioje mokosi jo sūnus.

Mokesčių administratorius apskaičiuoja pervestinę sumą (907,20 x 2 proc.) - 18,14 Lt. Vadinas, 18,14 Lt bus pervesta nurodytai mokyklai. Paremti kelis paramos gavėjus šis gyventojas neturi galimybės, nes pervestina suma būtų mažesnė nei 10 Lt.

7. Kokių būdu galima pateikti Prašymą?

Prašymą gyventojas gali pateikti elektroniniu būdu, tiesiogiai įteikti AVMI darbuotojui, atsiųsti paštu. Tai jis galės padaryti tiek pats, tiek per įgaliotą asmenį.

Tais atvejais, kai pagal GPMĮ nuostatas **gyventojas privalo** mokesčių administratoriui pateikti metinę pajamų mokesčio deklaraciją, Prašymas nustatytu laiku turi būti pateikiamas kartu su ta deklaracija. Jeigu gyventojas metinės pajamų mokesčio deklaracijos dėl kokių nors priežasčių nepateikia, tai gyventojas Prašymas nenagrinėjamas ir apie tai informuojamas jo pateikėjas.

Jeigu gyventojas **neprivalo teikti** mokesčių administratoriui metinės pajamų mokesčio deklaracijos, Prašymą nustatytu laiku jis turi pateikti pats arba per savo darbdavį, jeigu pastarasis sutinka. Tokiu atveju Prašymą reikia įdėti į voka, užklijuoti ir pasirašyti ant voko užklijos linijos taip, kad voko nebūtų įmanoma atplėšti nepažeidus parašo vientisumo. Darbdavys šį Prašymą turi pateikti tam mokesčių administratoriui, kuriam teikia pajamų mokesčio, išskaičiuoto iš A klasės pajamų, deklaraciją.

8. Kada paramos gavėjas gauna Prašyme nurodytą sumą?

Pervestiną sumokėto pajamų mokesčio sumą mokesčių administratorius turi apskaičiuoti ir pervesti paramos gavėjui ne vėliau kaip iki Prašymo pateikimo **kalendorinių metų lapkričio 15 dienos**, (pavyzdžiui, 2007 metų mokesčio laikotarpio - iki 2008-11-15).

Jeigu paaiškėja, kad paramos gavėjui faktiškai pervesta suma yra didesnė, nei galėjo būti pervesta pagal GPMĮ nuostatas, per daug pervestos sumos bus išieškomos iš paramos gavėjo įstatymų nustatyta tvarka. Nepagrįstai paramos gavėjams pervestos sumos taip pat išieškomos įstatymų nustatyta tvarka.

GPMĮ 34 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo juridinė bazė:

1. Įgyvendinant minėtą įstatymo nuostatą, Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 305 patvirtintos „Iki 2 procentų pajamų mokesčio sumos pervedimo Lietuvos vienietams, pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą turintiems teisę gauti paramą, taisyklės“ (Žin., 2002, Nr.95-4151).

2. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos viršininko 2003 m. vasario 7 d. įsakymas Nr. V-45 „Dėl nuolatinio Lietuvos gyventojų prašymo pervesti iki 2 procentų pajamų mokesčio sumos Lietuvos vienietams, pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą turintiems teisę gauti paramą, FR0512 formos ir jos užpildymo bei pateikimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr.16-688, 2003, Nr.122-5559, 2004, Nr.185-6879).